Δήμος Νάξου
και Μικρών Κυκλάδων

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

GReco Islands

ΑΝΩ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙ | ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

1η Δημόσια Διαβούλευση

Άνω Κουφονήσι, 14 Οκτωβρίου 2026

Πλαίσιο της Πρωτοβουλίας | Υφιστάμενη κατάσταση και στοχοθεσία | Κατευθύνσεις δράσεων και συμμετοχική διαδικασία

Επικαιροποιημένη έκδοση με στοιχεία της 1ης Δημόσιας Διαβούλευσης

ΜΟΔ Α.Ε. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

Περιεχόμενα

Στόχος της 1ης Διαβούλευσης είναι η επιβεβαίωση της αρχικής εικόνας του Άνω Κουφονησίου και η διαμόρφωση μιας κοινής βάσης για στόχους και δράσεις

1 **Πλαίσιο της Πρωτοβουλίας GReco Islands**
Χάρτα, Master Plan, χρηματοδότηση έργων| μεθοδολογία εκπόνησης ΤΣΔ | συμμετοχική διαδικασία

2 **Υφιστάμενη κατάσταση Άνω Κουφονησίου**
Κρίσιμα δεδομένα για πληθυσμό και εποχικότητα | πόρους | ενέργεια | περιβάλλον | υπηρεσίες

3 **Προκαταρκτική ανάλυση SWOT**
Δυνατά και αδύνατα σημεία σήμερα, δυνητικές ευκαιρίες και απειλές | επιβεβαίωση από την τοπική κοινωνία

4 **Στοχοθεσία GReco Islands και πλαίσιο αξιολόγησης**
Προαπαιτούμενοι και βαθμολογούμενοι δείκτες | ελάχιστη βαθμολογία ανά Πυλώνα

5 **Κατευθύνσεις δράσεων**
Ενδεικτικές παρεμβάσεις προς διερεύνηση και σύνδεση με τους δείκτες της Χάρτας

6 **1ο ερωτηματολόγιο και συνέχεια διαδικασίας**
Συλλογή πληροφοριών για επιβεβαίωση και διαμόρφωση κατευθύνσεων για την επιλογή των μέτρων

Η Πρωτοβουλία GReco Islands

Ολιστική μετάβαση των μικρών νησιών με σαφείς στόχους, μέτρα και πλαίσιο χρηματοδότησης

Η εθνική πρωτοβουλία των GReco Islands αποτελεί έναν **ολιστικό βιώσιμο μετασχηματισμό των ελληνικών νησιών**, προκειμένου να καταστούν **ανθεκτικά στις υφιστάμενες και μελλοντικές προκλήσεις**, αυξάνοντας την εδαφική συνοχή και **επιτυγχάνοντας στόχους σε 6 Πυλώνες**:

1. **Ενεργειακή Μετάβαση**
2. **Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων**
3. **Προστασία Περιβάλλοντος**
4. **Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία**
5. **Ψηφιακός Μετασχηματισμός**
6. **Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού**

Στρατηγικός σχεδιασμός γύρω από τρία επίπεδα αναφοράς

- **Χάρτα GReco Islands (ΦΕΚ 2119/Β'/2025)**
- **GReco Islands Master Plan**
- **Τοπικά Σχέδια Δράσης νησιών**

Νησιά που συμμετέχουν στην Πρωτοβουλία

Στην πρώτη φάση της πρωτοβουλίας

39
μικρά νησιά
με μόνιμο πληθυσμό μεταξύ 100 και 3500 κατοίκους

33
Δήμοι
σταδιακά δύναται να ενταχθούν και άλλα νησιά στο πλαίσιο

3
Περιφέρειες
Ν. Αιγαίο • Β. Αιγαίο • Ιόνιο

Δήμος Νάξου & Μικρών Κυκλάδων
Άνω Κουφονήσι • Δονούσα • Ηρακλειά • Σχοινούσα

Πλαίσιο συγχρηματοδότησης έργων GReco Islands (ΕΣΠΑ 2021-2027)

Το ΤΣΔ συνδέει τη στρατηγική στοχοθεσία του νησιού με ένα οργανωμένο και τεκμηριωμένο πλαίσιο έργων και χρηματοδοτικών αναγκών

Θεσμική βάση

Η Χάρτα GReco Islands

- Καθορίζει τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια συγχρηματοδότησης των έργων της Πρωτοβουλίας
- Συνδέει τις χρηματοδοτούμενες παρεμβάσεις με τους στόχους και τις απαιτήσεις πιστοποίησης
- Θέτει το πλαίσιο μέσα στο οποίο τα έργα των ΤΣΔ μπορούν να ενταχθούν στην εφαρμογή της Πρωτοβουλίας

Κύρια Χρηματοδοτικά Προγράμματα Πολιτικής συνοχής 2021-2027

- Τομεακό πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ)
- Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΔΑΜ)
- Περιφερειακά Προγράμματα : «Βόρειο Αιγαίο», «Νότιο Αιγαίο», «Ιόνια Νησιά»

Συμπληρωματικά ευρωπαϊκά εργαλεία

- Ταμείο Απανθρακοποίησης Νησιών
- Social Climate Fund
- Modernization Fund
- Λοιπά διαθέσιμα εργαλεία της Ε.Ε.

Το ΤΣΔ τεκμηριώνει ανάγκες, προτεραιότητες, κόστος, φορείς υλοποίησης και βαθμό ωριμότητας και λειτουργεί ως μηχανισμός ωρίμανσης έργων και προσέλκυσης χρηματοδότησης.

Πιστοποίηση GRecoISLAND: Από το ΤΣΔ στην απονομή του σήματος

Η Χάρτα συνδέει τους στόχους των έξι Πυλώνων με διαδοχικά στάδια επαλήθευσης

Επαλήθευση **επίτευξης ενδιάμεσων στόχων**
(προαπαιτούμενοι και ελάχιστη βαθμολογία σε κάθε πυλώνα)

Έγκριση ΤΣΔ GReco Islands και δέσμευση υλοποίησής του

Επαλήθευση **επίτευξης τελικών στόχων**
(προαπαιτούμενοι και ελάχιστη βαθμολογία σε κάθε πυλώνα)

Μεθοδολογική πορεία εκπόνησης του ΤΣΔ Άνω Κουφονησίου

Τέσσερα διαδοχικά βήματα, με συνεχή τροφοδότηση από δεδομένα, σχεδιασμό και συμμετοχική διαδικασία

ΒΗΜΑ 1:

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης & SWOT

- Επικαιροποίηση δεδομένων, αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και της αναμενόμενης εξέλιξης, έργα σε εξέλιξη, εντοπισμός βασικών αναγκών, πιέσεων και δυνατοτήτων.

ΒΗΜΑ 2:

Καθορισμός τοπικών στόχων

- Εξειδίκευση των στόχων της Χάρτας σε επίπεδο νησιού, με βάση το baseline, τη SWOT, τις μελλοντικές ανάγκες, τις φιλοδοξίες και τις προτεραιότητες που προκύπτουν από τη συμμετοχική διαδικασία.

ΒΗΜΑ 3:

Στρατηγική ανάλυση εναλλακτικών & προσδιορισμός μέτρων

- Αξιολόγηση και προτεραιοποίηση των εναλλακτικών επιλογών με κατάλληλα κριτήρια και Πολυκριτηριακή Ανάλυση.

ΒΗΜΑ 4:

Επενδυτικές ανάγκες, χρηματοδότηση & ωριμότητα

- Εκτίμηση κόστους, χρηματοδοτικών αναγκών, προσδιορισμός φορέων υλοποίησης, αξιολόγηση βαθμού ωριμότητας και εντοπισμός αναγκών τεχνικής και διοικητικής υποστήριξης.

Χάρτα GReco Islands • Master Plan • Θεσμικός και χωρικός σχεδιασμός • Επικαιροποιημένα στοιχεία Δήμου και φορέων • Απόψεις πολιτών και ενδιαφερόμενων μερών

Πού βρισκόμαστε στη διαδικασία

Από την αρχική αποτύπωση και τη συμμετοχική διαδικασία έως την επιλογή μέτρων, τη δέσμευση υλοποίησης και την παρακολούθηση

ΣΗΜΕΡΑ • 1η ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΑΝΩ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΥ

Εμπλοκή πολιτών και ενδιαφερόμενων μερών στο Άνω Κουφονήσι

Η συμμετοχική διαδικασία θα πραγματοποιηθεί ξεχωριστά για κάθε νησί και θα τροφοδοτεί όλα τα στάδια του ΤΣΔ

1ος κύκλος • Οκτώβριος 2026 • τουλάχιστον 2 εβδομάδες

Κατανόηση πλαισίου και διαμόρφωση κατευθύνσεων

1η Δημόσια Διαβούλευση

Επιβεβαίωση αρχικής εικόνας • ανάγκες και πιέσεις • προτεραιότητες • εμπλουτισμός SWOT • προτάσεις δράσεων

2ος κύκλος • Νοέμβριος 2026 • τουλάχιστον 2 εβδομάδες

Αξιολόγηση εναλλακτικών επιλογών και ιεράρχηση μέτρων

2η Δημόσια Διαβούλευση

Συζήτηση των εναλλακτικών επιλογών • βαθμός συμφωνίας και εφικτότητα • προτεραιοποίηση πριν από την οριστικοποίηση

Εργαλεία συμμετοχής

Δια ζώσης + ηλεκτρονική / ασύγχρονη συμμετοχή

- Δημόσιες συναντήσεις & εργαστήρια
- Ερωτηματολόγια
- Στοχευμένες συναντήσεις με φορείς
- Παρουσιάσεις & ενημερωτικό υλικό

Άνω Κουφονήσι – η κλίμακα του νησιού και η εποχική αιχμή

Η θερινή αιχμή πολλαπλασιάζει τη ζήτηση σε νερό, ενέργεια, απόβλητα, μεταφορές και βασικές υπηρεσίες

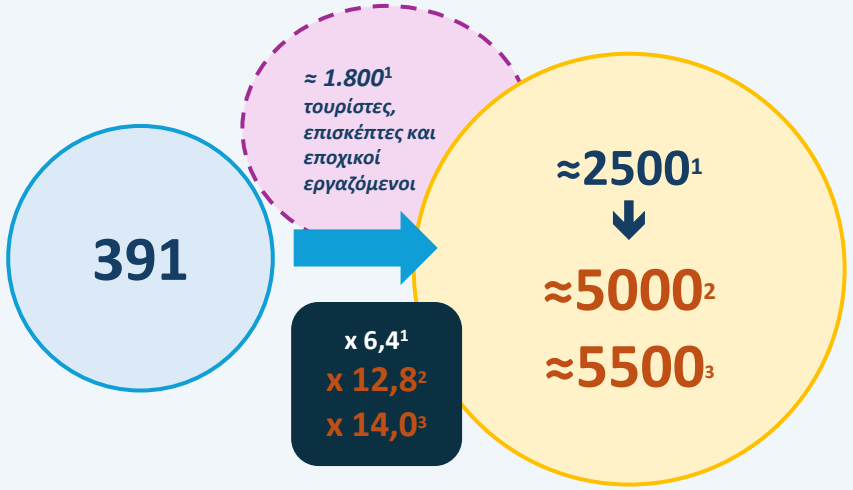

Μόνιμοι κάτοικοι Απογραφή 2021 (ΕΛΣΤΑΤ, 2021)

Ημερήσιος πληθυσμός αιχμής (Master Plan, 2024)

1 **κύριος οικιστικός πυρήνας**

Χώρα Άνω Κουφονησίου

Οικιστική και χωρική εικόνα

>75% του πληθυσμού και των λειτουργιών συγκεντρώνονται σε έναν οικισμό • αυξανόμενη τουριστική και παραθεριστική ανάπτυξη • υπό εκπόνηση ΕΠΣ

Ανάγκη διαχείρισης χωρικών πιέσεων και προστασίας του νησιωτικού χαρακτήρα

1.347[1] κλίνες μη κύριων καταλυμάτων

71[1] μονάδες Airbnb

58[1] εξοχικές / δευτερεύουσες κατοικίες

2500[2] συνολικές κλίνες

16,63 km χαρτογραφημένα μονοπάτια

0,5 km **πεζόδρομοι**

0,023 km **σκαλοπάτια**

Κρίσιμο για το ΤΣΔ: οι υποδομές του νησιού πρέπει να σχεδιάζονται με βάση την πραγματική θερινή αιχμή και τα σημεία όπου εμφανίζονται περιορισμοί, όχι μόνο με βάση τον μόνιμο πληθυσμό.

[1] Master Plan, 2024 | [2] Εκτίμηση που αναφέρθηκε στη διαβούλευση (14.10.2026) – απαιτείται επιβεβαίωση | [3] Εκτίμηση σχεδιασμού ύδρευσης της ΟΧΕ – όχι μετρημένος ημερήσιος πληθυσμός

Νερό, λύματα και απόβλητα – πού εντοπίζονται τα βασικά κενά

Η επάρκεια δεν αρκεί: κρίσιμα ζητήματα είναι η αποδοτικότητα δικτύων, η επαναχρησιμοποίηση και η διαλογή στην πηγή

Ύδρευση

Πηγές υδροδότησης

100% αφαλάτωση

Δεν καταγράφεται έλλειμμα επάρκειας νερού
(Master Plan)

Υπόγειο υδατικό σύστημα
5,7 km²
καλή ποσοτική & χημική κατάσταση

1.400 m³/ημέρα
δυναμικότητα αφαλάτωσης
2 μονάδες (700+700 m³/ημέρα) με δυναμικότητα παραγωγής
220.000 m³/έτος

100%
κάλυψη πληθυσμού

35%
απώλειες δικτύου

Ανάγκες: Επέκταση δικτύου σε περιοχές τουριστικής ανάπτυξης

Λύματα

100%[2]
κάλυψη οργανωμένου δικτύου
στον οικισμό και στο μεγαλύτερο παραθαλάσσιο μέτωπο [2]

ΕΕΛ σε λειτουργία με πρωτοβάθμια επεξεργασία

0%
επαναχρησιμοποίηση εκροών

0%
αξιοποίηση ιλύος (διάθεση σε ΧΥΤΑ)

Ανάγκες: αναβάθμισης της επεξεργασίας, τυχόν ανάγκες αναβάθμισης του αποχετευτικού δικτύου

Στερεά απόβλητα

παλαιός ΧΑΔΑ ↓ αποκατεστημένος

Σύμμεικτα ↓ θαλάσσια μεταφορά σε ΧΥΤ Νάξου

241,1 τόνοι/έτος[1]
Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ)
(εκτίμηση παραγωγής αναλογικά βάσει πληθυσμού)
~576 τόνοι/έτος[2]

52,8 τόνοι/έτος
Αποβλήτων Υλικών Συσκευασίας (ΑΥΣ)
(εκτίμηση παραγωγής αναλογικά βάσει πληθυσμού)

πρόβλεψη για το 2035
867 τόνοι/έτος
(παραγωγή οικιακών ΑΣΑ από μελέτη οργάνωσης χωριστής συλλογής ΑΣΑ)

Στη διαβούλευση αναφέρθηκαν δύο μεταφορές ΑΣΑ ανά εβδομάδα, εκτιμώμενης ποσότητας 6 τόνων ανά μεταφορά (μεταφορά ~40 m³, που χύδην αντιστοιχούν σε 6 τόνους) [2]

Ανάγκες: χωριστή συλλογή διαφορετικών ρευμάτων | χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων | κυκλικότητα

[1] Master Plan • εκτιμήσεις από μελέτες του Δήμου | [2] Πληροφορίες από τη διαβούλευση (14.10.2026) – προς τεχνική/διοικητική επιβεβαίωση

Ενέργεια & κινητικότητα – δυναμικό ΑΠΕ και διασύνδεση

Το Άνω Κουφονήσι είναι διασυνδεδεμένο νησί στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) μέσω Νάξου και έχει σημαντικό αιολικό και ηλιακό δυναμικό

Ενεργειακό προφίλ

2.483,27 MWh/έτος [2]
εκτιμώμενη ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

διασυνδεδεμένο νησί στο Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ)

Ηλεκτρική διασύνδεση μέσω Νάξου

Δυναμικό ΑΠΕ

2.095,81 kWh/m²
ετήσια ολική ηλιακή ακτινοβολία

8,51–10,16 m/s
άνεμος στα 100 μέτρα ύψος

118,93 MWh [2]
ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας δημοτικών υποδομών (ΔηΣΜΕ)
4,8% της συνολικής κατανάλωσης του νησιού [2]

Προτεραιότητα σε ενεργειακές παρεμβάσεις συνδεδεμένες με τις ενεργοβόρες υποδομές ιδίως αφαλάτωση (ευάλωτη σε πτώσεις τάσης) και αντλιοστάσια.

Κινητικότητα

Οδικές μεταφορές

- Έντονη θερινή κυκλοφοριακή πίεση λόγω αυξημένης τουριστικής δραστηριότητας.
- Προβλεπόμενη κυκλοφοριακή μελέτη και σήμανση (ΟΧΕ 2024).
- Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ) σε επίπεδο Δήμου - υπάρχει φορτιστής Η/Ο στο λιμάνι
- Στρατηγική κατεύθυνση: περιορισμός χρήσης και αποτυπώματος οχημάτων, ενίσχυση ήπιας κινητικότητας.
- **Οδική ανάγκη:** καλύτερη οργάνωση της κυκλοφορίας και προώθηση βιώσιμων μετακινήσεων.

Θαλάσσιες μεταφορές

- Σημαντική εξάρτηση από τις ακτοπλοϊκές συνδέσεις και την εποχική τουριστική κίνηση.
- Καταγεγραμμένο τουριστικό καταφύγιο και ανάγκες εξυπηρέτησης σκαφών αναψυχής.
- **Λιμενική ανάγκη:** αξιολόγηση λειτουργικών αναγκών των υποδομών και δυνατοτήτων βιώσιμων θαλάσσιων μεταφορών.

[2] Υπολογιστικές εκτιμήσεις βάσει διαθέσιμων στοιχείων – απαιτούνται νέες μετρήσεις και έλεγχος παροχών

Περιβάλλον, τοπίο και πολιτιστική κληρονομιά – υψηλής αξίας φυσικό και παράκτιο περιβάλλον

Η προστασία του περιβάλλοντος λειτουργεί ως χωρική προϋπόθεση για την επιλογή και τη χωροθέτηση των παρεμβάσεων

5,8 km²
συνολική έκταση νησιού

100%
χερσαίας έκτασης εντός Natura 2000 χαρακτηρισμένη ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) | ενδημικά είδη, παράκτια οικοσυστήματα & πλούσια θαλάσσια ζωή | ονομασία: «Μικρές Κυκλάδες: Ηρακλειά, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Κέρος, Αντικέρια και θαλάσσια ζώνη»| κωδικός: GR4220013 |το Κάτω Κουφονήσι είναι ολόκληρο Ζώνη Προστασίας Α

~20 km
ακτογραμμή

100%
της ακτογραμμής εφάπτεται σε θαλάσσια ζώνη προστασίας

5 παραλίες/ακτές
Άμμος • Λουτρό • Πλατιά Πούντα • Πόρι • Φανός

Αρχαιολογικοί Χώροι και μνημεία
σε πολλές θέσεις υπάρχουν προϊστορικά νεκροταφεία και άλλα αρχαία μνημεία • 2 Ανεμόμυλοι

Αξιοθέατα
Λαογραφική Συλλογή Νικήτα Σίμου (Αγ. Γεώργιος) • Ρωμαϊκά Λουτρά (Λουτρά) • Παραδοσιακό Καρνάγιο[2]

Φυσικά αξιοθέατα
Θαλάσσιες σπηλιές

Μοναστήρια & εκκλησίες
Άγιος Γεώργιος • Άγιος Νικόλαος • Προφήτης Ηλίας

[2] Το Παραδοσιακό καρνάγιο καταγράφεται στο αρχικό υλικό, αλλά δεν υφίσταται πλέον

Η προστασία και ανάδειξη φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος, η διαχείριση επισκεψιμότητας και η συμβατή χωροθέτηση παρεμβάσεων είναι κρίσιμα για το ΤΣΔ

Τοπική οικονομία και επιχειρηματικότητα - πρωτογενής παραγωγή και ήπια τουριστική ανάπτυξη

Η οικονομική βάση συνδέει τον τουρισμό με την πρωτογενή παραγωγή, είναι μικρής κλίμακας και έντονα εποχική

Επιχειρησιακή βάση

194

εγγραφές επιχειρήσεων

(Μητρώο ΓΕΜΗ | Επιμελητήριο Κυκλάδων)

132 ατομικές επιχειρήσεις • ≈68%

99 ξενοδοχεία / καταλύματα	**50** εστίαση	**9** τουριστικές επιχειρήσεις και παροχή υπηρεσιών
15 λιανικό / χονδρικό εμπόριο	**18** μεταποίηση / κατασκευές	**2** μεταφορές ξηράς και θαλάσσιες

Τοπική παραγωγή και γαστρονομία

Αλιεία • τοπική γαστρονομία • τουρισμός

Κατασκευαστικός τομέας / αγορά ακινήτων

83

καταγραφές / πλήθος ΠΕΑ

67 παλαιά | 16 νέα/ριζικά ανακαινισμένα

19,27% νέα ή ριζικά ανακαινισμένα

Ισχυρή εξάρτηση από τον τουρισμό, με σημαντική συγκέντρωση επιχειρήσεων στα καταλύματα και στην εστίαση – ανάγκη ενίσχυσης της τοπικής παραγωγής και διαφοροποίησης της οικονομίας.

Ψηφιακή συνδεσιμότητα και υπηρεσίες

Η ψηφιακή συνδεσιμότητα και οι εξ αποστάσεως υπηρεσίες είναι κρίσιμες για ένα μικρό και απομονωμένο νησί

Συνδεσιμότητα και Υποδομές

Κινητά δίκτυα

Γενικά ικανοποιητική κάλυψη σύμφωνα με το Master Plan

Σταθερές υποδομές

Δεν υπάρχει ανάπτυξη οπτικών ινών

Απαιτείται επιβεβαίωση της πραγματικής ποιότητας, ταχύτητας και ανθεκτικότητας των συνδέσεων ανά οικισμό, ιδίως στη θερινή αιχμή.

Ψηφιακές υπηρεσίες Δήμου

«Δράσεις Ψηφιακού Μετασχηματισμού του Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων»

Σε διαγωνιστική διαδικασία (MIS 6003035)

- **διαχείριση δημοτικού στόλου**
- **ψηφιακός οδηγός**
- **πλατφόρμα ευπαθών ομάδων**
- **ηλεκτρονικές πληρωμές**

Υγεία και εκπαίδευση

Τηλεϊατρική

Το ΠΠΙ Άνω Κουφονησίου είναι ενταγμένο στο Εθνικό Δίκτυο Τηλεϊατρικής (ΕΔΙΤ) και διαθέτει Σταθμό Τηλεϊατρικής Ιατρού Ασθενούς (ΣΤΙΑ). Ανάγκες: Ελικοδρόμιο ανεπαρκές για μεγαλύτερα ελικόπτερα· ανάγκη συστημάτων ασφαλείας· δεν πετά βράδυ

Εκπαίδευση

3 σχολικές μονάδες • 48 μαθητές (Master Plan, στοιχεία 2023-2024: 41 μαθητές)

1 Νηπιαγωγείο (5) • 1 διθέσιο Δημοτικό (16) • 1 Γυμνάσιο με Λυκειακές Τάξεις (27)

Η αξιοποίηση ΕΔΙΤ και δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού, η διερεύνηση Smart Island εφαρμογών για τις βασικές υποδομές του νησιού και η εξ αποστάσεως διδασκαλία είναι κρίσιμα για το ΤΣΔ

Ανθρώπινο δυναμικό και βασικές υπηρεσίες

Η στελέχωση βασικών υπηρεσιών συνδέεται άμεσα με την προσέλκυση, τη στέγαση και τη διατήρηση ανθρώπινου δυναμικού

Στελέχωση υπηρεσιών

Μικρή πληθυσμιακή και στελεχιακή βάση

Το Άνω Κουφονήσι εξαρτάται από τη Νάξο για εξειδικευμένες διοικητικές, τεχνικές και υγειονομικές υπηρεσίες

Προσέλκυση και διατήρηση μόνιμου και εξειδικευμένου προσωπικού

Κρίσιμη ανάγκη για τη λειτουργία βασικών υπηρεσιών

Στέγαση προσωπικού

Κοινωνική κατοικία

Στο Σενάριο Ήπιας Παρέμβασης του υπό εκπόνηση ΕΠΣ προβλέπεται κοινωνική κατοικία για δημόσιους λειτουργούς

Σταθερότερη στελέχωση βασικών υπηρεσιών του νησιού

Στόχος

Δεξιότητες και κατάρτιση

Ανάγκη για επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και επανειδίκευση κατοίκων και εργαζομένων

Πράσινη & ψηφιακή μετάβαση

Νέες τεχνολογίες, λειτουργία νέων υποδομών και αξιοποίηση χρηματοδοτικών ευκαιριών

Έμφαση

Η στέγαση, η προσέλκυση προσωπικού και η ανάπτυξη δεξιοτήτων αποτελούν αλληλένδετες προϋποθέσεις για τη διατήρηση βασικών υπηρεσιών και την ανθεκτικότητα του Άνω Κουφονησίου.

Προκαταρκτική SWOT ανά Πυλώνα – 1 έως 3

	Δυνατά σημεία	Αδύναμα σημεία	Ευκαιρίες	Απειλές
1. Ενεργειακή Μετάβαση (ενέργεια, μεταφορές)	• Διασύνδεση με το ηπειρωτικό ηλεκτρικό σύστημα μέσω Νάξου • Υψηλό ηλιακό και αιολικό δυναμικό • Φορτιστής Η/Ο στο λιμάνι	• Προβλήματα στην ηλεκτροδότηση (διακοπές και πτώση τάσης) [2] • Περιορισμένη αξιοποίηση τοπικών ΑΠΕ • Ενεργοβόρες υποδομές αφαλάτωσης • Θερινές κυκλοφοριακές και σταθμευτικές πιέσεις	• ΑΠΕ, αποθήκευση και ενεργειακή αποδοτικότητα • Ενεργειακή αναβάθμιση αφαλάτωσης και ΕΕΛ • Ήπια κινητικότητα και περιορισμός χρήσης ΙΧ	• Αύξηση ενεργειακής ζήτησης λόγω τουρισμού • Κλιματική αλλαγή και αυξημένες ανάγκες ψύξης • Περαιτέρω κυκλοφοριακή επιβάρυνση
2. Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων (στερεά απόβλητα, ύδατα, λύματα)	• Δύο μονάδες αφαλάτωσης, συνολικής δυναμικότητας 1.400 m^3/ημέρα • 100% κάλυψη δικτύου ύδρευσης • Αποκατεστημένος ΧΑΔΑ	• Απώλειες ύδρευσης ~35% • Πρωτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων • 0% επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων εκροών • Δεν καταγράφεται χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων	• Αναβάθμιση δικτύων και περιορισμός απωλειών • Αναβάθμιση ΕΕΛ και δυνητική επαναχρησιμοποίηση νερού • Χωριστή συλλογή και αξιοποίηση οργανικών αποβλήτων	• Εντεινόμενη λειψυδρία και ξηρασία • Αύξηση θερινής ζήτησης νερού • Υπερφόρτωση υποδομών λυμάτων και αποβλήτων
3. Προστασία Περιβάλλοντος	• Υψηλής αξίας φυσικό και παράκτιο περιβάλλον • Εκτεταμένο καθεστώς περιβαλλοντικής προστασίας • Σημαντικό πολιτιστικό και αρχαιολογικό κεφάλαιο	• Έντονη εποχική πίεση στις ακτές • Αυξημένες πιέσεις από τουριστική και οικιστική ανάπτυξη • Ανάγκη συστηματικότερης παρακολούθησης περιβαλλοντικών πιέσεων	• Αξιοποίηση ΕΠΣ για οργάνωση χρήσεων γης • Προστασία και ανάδειξη φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου • Διαχείριση επισκεψιμότητας και ήπιος τουρισμός	• Υπέρβαση φέρουσας ικανότητας • Αλλοίωση παράκτιου τοπίου και βιοποικιλότητας • Παράκτια διάβρωση και κλιματικοί κίνδυνοι

[2] Πληροφορίες από αυτοψίες και διαβούλευση (14.10.2026)

Προκαταρκτική SWOT ανά Πυλώνα – 4 έως 6

	Δυνατά σημεία	Αδύναμα σημεία	Ευκαιρίες	Απειλές
4. Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	• Ισχυρή τουριστική αναγνωρισιμότητα • Αναπτυγμένη επιχειρηματική βάση καταλυμάτων και εστίασης • Αλιευτική παράδοση και τοπική γαστρονομία	• Μεγάλη εξάρτηση από τον τουρισμό • Έντονη εποχικότητα δραστηριοτήτων • Περιορισμένη διαφοροποίηση παραγωγικής βάσης	• Σύνδεση αλιείας, γαστρονομίας και τουρισμού • Ανάπτυξη ήπιων και θεματικών μορφών τουρισμού • Πράσινη επιχειρηματικότητα και καινοτομία	• Ενίσχυση μονομερούς τουριστικής εξάρτησης • Συρρίκνωση παραδοσιακών παραγωγικών δραστηριοτήτων • Ευαισθησία σε εξωτερικές οικονομικές διαταραχές
5. Ψηφιακός Μετασχηματισμός	• Το ΠΠΙ Κουφονησίου είναι ενταγμένο στο Εθνικό Δίκτυο Τηλεϊατρικής και έχει ΣΤΙΑ • Μικρή κλίμακα κατάλληλη για πιλοτικές εφαρμογές	• Δεν τεκμηριώνεται ολοκλήρωση οπτικών ινών στο νησί • Περιορισμένα ειδικά δεδομένα ψηφιακής ετοιμότητας • Ανάγκη ψηφιακής παρακολούθησης βασικών υποδομών	• Δυνατότητα αξιοποίησης ψηφιακών υπηρεσιών μέσω του Δήμου • Smart Island εφαρμογές σε ύδρευση, ενέργεια και κινητικότητα • Ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες και τηλεεξυπηρέτηση • Έξυπνη διαχείριση επισκεψιμότητας	• Ψηφιακό χάσμα και δυσκολία πρόσβασης σε υπηρεσίες • Εξάρτηση από εξωτερικούς παρόχους και τεχνική υποστήριξη • Κίνδυνος καθυστέρησης ψηφιακών επενδύσεων
6. Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού	• Σχετικά δυναμική δημογραφική εικόνα συγκριτικά με τα άλλα μικρά νησιά • Ισχυρή τοπική ταυτότητα • Ενεργή τουριστική και επιχειρηματική δραστηριότητα	• Μικρή πληθυσμιακή βάση • Δυσκολία προσέλκυσης και διατήρησης εξειδικευμένου προσωπικού • Εξάρτηση από τη Νάξο για βασικές εξειδικευμένες υπηρεσίες	• Κοινωνική κατοικία για δημόσιους λειτουργούς (εξεταζόμενο σενάριο ΕΠΣ) • Κατάρτιση σε πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες • Ενίσχυση διανησιωτικής συνεργασίας και τηλεϋπηρεσιών	• Δυσκολία διατήρησης μόνιμου προσωπικού • Αυξημένες απαιτήσεις υπηρεσιών κατά τη θερινή αιχμή • Πιθανή επιδείνωση στεγαστικών πιέσεων

Πώς αξιολογείται το νησί για τα στάδια πιστοποίησης

Για κάθε Πυλώνα απαιτούνται ταυτόχρονα: (α) εκπλήρωση των προαπαιτούμενων στόχων και (β) επίτευξη της ελάχιστης βαθμολογίας
Κάποιοι προαπαιτούμενοι στόχοι αφορούν σχεδιαστικά και θεσμικά μέτρα

⚠ Προαπαιτούμενοι στόχοι
Υποχρεωτικές απαιτήσεις που πρέπει να καλύπτονται όλες στους Πυλώνες όπου προβλέπονται

Βαθμολογούμενοι στόχοι
Κάθε επίτευξη αποδίδει βαθμούς και σε κάθε πυλώνα πρέπει να καλύπτεται το ελάχιστο απαιτούμενο άθροισμα

Τεκμηρίωση & Επαλήθευση
Ανάλογα με τον στόχο, μπορεί να αξιολογείται δείκτης/τιμή (π.χ. % ΑΠΕ, απώλειες νερού) ή εφαρμογή μέτρου/σχεδίου (π.χ. ΔηΣΜΕ, ΣΦΗΟ, τηλεϊατρική)

Αποτύπωση Baseline → Σύνδεση με στόχους & δείκτες της Χάρτας → Μέτρα ΤΣΔ που ικανοποιούν στόχους και δείκτες → Τεκμηρίωση και επαλήθευση υλοποίησης μέτρων → Απονομή σήματος

	Πυλώνας	Προαπαιτούμενα	Ελάχιστη βαθμολογία Ενδιάμεσο στάδιο - GReco in Transition	Ελάχιστη βαθμολογία Τελικό στάδιο - GRecoISLAND
1	Ενεργειακή Μετάβαση	5	20	40
2	Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων	5 / 6* *για το τελικό στάδιο πιστοποίησης	20	30
3	Προστασία Περιβάλλοντος	2	9	15
4	Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	-	9	15
5	Ψηφιακός Μετασχηματισμός	-	10	18
6	Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού	1	10	10

Χάρτα GReco Islands - ποια σημεία είναι κρίσιμα για το Άνω Κουφονήσι

Παρουσιάζονται ορισμένες απαιτήσεις της Χάρτας που συνδέονται άμεσα με τα βασικά δεδομένα

1 Ενεργειακή Μετάβαση

⚠ ΑΠΕ στην κατανάλωση ενέργειας: 45% → 75% (στο ΕΣΜΗΕ)
⚠ Δημόσια/δημοτικά κτίρια κλάσης Β: 25% → 50%
⚠ ΑΠΕ σε υποδομές κοινής ωφέλειας: 30% → 60%
Σήμερα: περιορισμένη αξιοποίηση ΑΠΕ • υψηλό ηλιακό/αιολικό δυναμικό • δύο ενεργοβόρες μονάδες αφαλάτωσης • ανάγκη βιώσιμης κινητικότητας.

2 Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων

⚠ Απουσία ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων • ανακύκλωση / επαναχρησιμοποίηση ΑΣΑ ≥60%
Απώλειες ύδρευσης <20% • Επαναχρησιμοποίηση εκροών ΕΕΛ >25%
Σήμερα: απώλειες ύδρευσης ~35% • πρωτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων • 0% επαναχρησιμοποίηση εκροών • ανάγκη ενίσχυσης χωριστής συλλογής αποβλήτων.

3 Προστασία Περιβάλλοντος

⚠ Προστασία και παρακολούθηση περιοχών Natura 2000 • ακτές • μονοπάτια • ανθεκτικότητα
Σήμερα: σημαντικό προστατευόμενο φυσικό και θαλάσσιο περιβάλλον • 100% ακτογραμμής σε επαφή με θαλάσσια ζώνη προστασίας • έντονη εποχική πίεση στις ακτές.

4 Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

Τοπικά προϊόντα • πράσινη και γαλάζια επιχειρηματικότητα • καινοτομία
Σήμερα: 194 επιχειρηματικές καταχωρίσεις στο μητρώο Κουφονησίων • ισχυρή συγκέντρωση σε καταλύματα και εστίαση • αλιευτική παράδοση • υψηλή τουριστική εξάρτηση.

5 Ψηφιακός Μετασχηματισμός

90% ασύρματη κάλυψη • τηλεϊατρική • Smart Island εφαρμογές
Σήμερα: μη επιβεβαιωμένη κάλυψη >90%-με κακή ποιότητα & ταχύτητα ιδίως το καλοκαίρι • ανάγκη ψηφιακής διαχείρισης υποδομών • τηλεϊατρική διαθέσιμη • προς υλοποίηση έργο ψηφιακού μετασχηματισμού

6 Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού

⚠ Διαχειριστική επάρκεια • κατάρτιση • ενημέρωση
Σήμερα: μικρή πληθυσμιακή βάση • δυσκολία προσέλκυσης και διατήρησης εξειδικευμένου προσωπικού • εξάρτηση από Νάξο • πρόβλεψη κοινωνικής κατοικίας στο εξεταζόμενο σενάριο ΕΠΣ.

Κατευθύνσεις δράσεων ανά Πυλώνα – 1 έως 3

1. Ενεργειακή Μετάβαση
(ενέργεια, μεταφορές)

- ΑΠΕ + αποθήκευση για αυτοκατανάλωση σε κατοικίες, επιχειρήσεις, δημοτικά κτίρια και ενεργοβόρες υποδομές (αφαλάτωση / αντλιοστάσια)
- Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και οδοφωτισμού, με έξυπνη διαχείριση
- Ήπια και ηλεκτρική κινητικότητα: bike-sharing, φόρτιση, κοινόχρηστη μετακίνηση και σταδιακός εξηλεκτρισμός στόλου
- Αναβάθμιση λιμενικών (και ηλεκτρικών υποδομών) και διερεύνηση πράσινων θαλάσσιων μεταφορών

2. Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων
(στερεά απόβλητα, ύδατα, λύματα)

- Διαλογή στην πηγή, χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων και κομποστοποίηση.
- Πράσινο σημείο (σταθερό ή κινητό), γωνιές ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίηση και μείωση πλαστικών μίας χρήσης.
- Αναβάθμιση ύδρευσης, τηλεμετρία, μείωση διαρροών και μέτρα εξοικονόμησης νερού
- Συλλογή βρόχινου νερού, αναβάθμιση ΕΕΛ και επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων εκροών

3. Προστασία Περιβάλλοντος

- Βιώσιμη διαχείριση, παρακολούθηση και καθαρισμός ακτών και βελτίωση προσβασιμότητας και ασφάλειας
- Αποκατάσταση, σήμανση και πιστοποίηση μονοπατιών
- Προστασία και ανάδειξη οικολογικών και πολιτιστικών πόρων με διαχείριση επισκεψιμότητας
- Οριοθέτηση ρεμάτων και προστασία και ξερολιθιών, ενίσχυση πυροπροστασίας και παρεμβάσεις συμβατές με την τοπική φυσιογνωμία

Κατευθύνσεις δράσεων ανά Πυλώνα – 4 έως 6

4. Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

- Στοχευμένες ενισχύσεις σε υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις, με έμφαση σε πράσινα και γαλάζια επαγγέλματα και υπηρεσίες που λείπουν
- Μικροχρηματοδότηση και οργανωμένη επιχειρηματική υποστήριξη
- Συνεργασία επιχειρήσεων και τοπικών φορέων με ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα σε καινοτόμα έργα

5. Ψηφιακός Μετασχηματισμός

- Smart Island εφαρμογές για ψηφιακή παρακολούθηση ύδρευσης, αποβλήτων, ενέργειας, μεταφορών και λιμένα
- Ψηφιακές εφαρμογές για περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς πόρους και διαχείριση επισκεψιμότητας
- Εργαστήριο STEM/δημιουργικής απασχόλησης με ψηφιακό εξοπλισμό
- Ενίσχυση τηλεϊατρικής με εξοπλισμό, συνδεσιμότητα και εκπαίδευση προσωπικού

6. Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού

- Προγράμματα κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων για πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και χρήση νέων υποδομών
- Κίνητρα προσέλκυσης και μακροχρόνιας εγκατάστασης οικογενειών και εξειδικευμένων επαγγελματιών
- Αξιοποίηση δημόσιων ακινήτων για στέγαση και υποστήριξη μόνιμης στελέχωσης

Συμπλήρωση 1ου Ερωτηματολογίου

Η ηλεκτρονική φόρμα θα παραμείνει διαθέσιμη για τουλάχιστον δύο εβδομάδες στο πλαίσιο της 1ης Δημόσιας Διαβούλευσης

Σκανάρετε εδώ

Τι περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο

1. **Μέρος Ι** — Σχέση με το Άνω Κουφονήσι και βασικό προφίλ συμμετέχοντα
2. **Μέρος ΙΙ** — Αξιολόγηση της σημερινής κατάστασης: πιέσεις, προβλήματα και ελλείψεις
3. **Μέρος ΙΙΙ** — Κατευθύνσεις και προτεραιότητες βιώσιμης ανάπτυξης ανά Πυλώνα

Οι απαντήσεις αξιοποιούνται για τον έλεγχο της τρέχουσας κατάστασης και τη διαμόρφωση των επόμενων επιλογών του ΤΣΔ

Δήμος Νάξου
και Μικρών Κυκλάδων

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

ΤΟΠΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

GReco Islands

ΑΝΩ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙ | ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

1η Δημόσια Διαβούλευση

Άνω Κουφονήσι, 14 Οκτωβρίου 2026

ΜΟΔ Α.Ε. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027 Βιώσιμη Ανάπτυξη για Όλους